

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 26 kwietnia 2017 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Własność intelektualna i przemysłowa — Dyrektywa 2001/29/WE — Harmonizacja niektórych aspektów prawa autorskiego i praw pokrewnych — Artykuł 3 ust. 1 — Publiczne udostępnianie — Pojęcie — Sprzedaż odtwarzacza multimedialnego — Dodatkowe moduły do programu komputerowego (wtyczki) — Udostępnienie utworu bez zezwolenia podmiotu praw autorskich — Dostęp do serwisów streamingowych — Artykuł 5 ust. 1 i 5 — Prawo do zwielokrotniania — Wyjątki i ograniczenia — Legalne korzystanie

W sprawie C-527/15

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Rechtbank Midden-Nederland (sąd w Midden-Nederland, Niderlandy) postanowieniem z dnia 30 września 2015 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 5 października 2015 r., w postępowaniu:

Stichting Brein

przeciwko

Jackowi Frederikowi Wullemsowi, działającemu również pod nazwą „Filmspeler”,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: M. Ilešič (sprawozdawca), prezes izby, K. Lenaerts, prezes Trybunału, pełniący obowiązki sędziego drugiej izby, A. Prechal, C. Toader i E. Jarašiūnas, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 29 września 2016 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Stichting Brein przez D. Vissera oraz P. de Leeuwe, advocaten,
- w imieniu J.F. Wullemsa, działającego również pod nazwą „Filmspeler”, przez J. van Groenendaala, D. Stolsa oraz F. Blokhuisa, advocaten,
- w imieniu rządu hiszpańskiego przez V. Ester Casas, działającą w charakterze pełnomocnika,

* Język postępowania: niderlandzki.

- w imieniu rządu francuskiego przez D. Colasa oraz D. Segoina, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez P. Gentilego, avvocato dello Stato,
- w imieniu rządu portugalskiego przez L. Ineza Fernandes, T. Rendasa oraz M. Figueiredę, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez J. Samnaddę, T. Scharfa oraz F. Wilmana, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 8 grudnia 2016 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 3 ust. 1 oraz art. 5 ust. 1 i 5 dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. 2001, L 167, s. 10; sprostowania: Dz.U. 2007, L 216, s. 24; Dz.U. 2010, L 263, s. 15; Dz.U. 2012, L 33, s. 9).
- 2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu między Stichting Brein, fundacją, której statutowym celem jest ochrona interesów podmiotów praw autorskich, a Jackiem Frederikiem Wullemsem, dotyczącego sprzedaży przez J.F. Wullemsa odtwarzacza multimedialnego umożliwiającego bezpłatny dostęp do utworów audiowizualnych chronionych prawem autorskim bez zezwolenia podmiotów tych praw.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Motywy 9, 10, 23, 27 i 33 dyrektywy 2001/29 głoszą:
 - „(9) Wszelka harmonizacja praw autorskich i pokrewnych opiera się na wysokim poziomie ochrony, odkąd prawa te mają zasadnicze znaczenie dla twórczości intelektualnej. Ich ochrona zapewnia utrzymanie i rozwój kreatywności w interesie autorów, artystów wykonawców, producentów, konsumentów, kultury i gospodarki, jak również szerokiej publiczności. Własność intelektualną uznano więc za integralną część własności.
 - (10) Autorzy i artyści wykonawcy, aby móc kontynuować swoją twórczą i artystyczną pracę, muszą otrzymywać stosowne wynagrodzenie za korzystanie z ich utworów, tak samo jak producenci, aby móc finansować tę pracę. Wytworzenie produktów takich jak fonogramy, filmy lub produkty multimedialne oraz takie usługi, jak usługi »na żądanie«, wymagają znacznych nakładów inwestycyjnych. Dla zagwarantowania takiego wynagrodzenia i uzyskania zadowalającego przychodu z tych inwestycji konieczna jest właściwa ochrona prawa własności intelektualnej.

[...]

(23) Niniejsza dyrektywa powinna bardziej zharmonizować obowiązujące prawo autora do publicznego udostępniania utworu. Prawo to należy rozumieć w szerszym znaczeniu jako obejmujące każde udostępnianie utworu odbiorcom nieznajdującym się w miejscu, z którego przekazywanie pochodzi. Prawo to obejmuje każdą publiczną transmisję lub retransmisję utworów, drogą przewodową lub bezprzewodową, w tym nadawanie programów; prawo to nie powinno obejmować żadnych innych działań.

[...]

(27) Zwykle dostarczenie urządzeń przeznaczonych do umożliwienia lub dokonania przekazu nie stanowi samo w sobie przekazania [udostępniania] w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

[...]

(33) Od wyłącznego prawa do zwielokrotniania utworu powinien być uczyniony wyjątek mający na celu zezwalanie na niektóre tymczasowe czynności zwielokrotniania, które mają charakter przejściowy lub dodatkowy, stanowią integralną i podstawową część procesu technologicznego i wykonywane są wyłącznie w celu albo skutecznej transmisji w sieci wśród osób trzecich przez pośrednika, albo w celu umożliwienia legalnego wykorzystania utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną. Dane czynności zwielokrotniania nie powinny mieć same w sobie żadnej wartości ekonomicznej. O ile spełniają one te warunki, wyjątek ten obejmuje czynności pozwalające na przeglądanie, jak również czynności wprowadzania do pamięci podręcznej, w tym czynności, które umożliwiają skuteczne funkcjonowanie systemów transmisji, z zastrzeżeniem, że pośrednik nie zmieni informacji i nie będzie utrudniał legalnego wykorzystania technologii, powszechnie uznanej i stosowanej przez przemysł, w celu uzyskania danych w sprawie wykorzystania informacji. Korzystanie jest uważane za legalne, jeżeli zezwala na nie podmiot praw autorskich lub nie jest ono ograniczone przez prawo”.

4 Artykuł 2 dyrektywy 2001/29, zatytułowany „Prawo do zwielokrotniania utworu”, brzmi następująco:

„Państwa członkowskie przewidują wyłączne prawo do [...] zabraniającego bezpośredniego lub pośredniego, tymczasowego lub stałego zwielokrotniania utworu [lub zezwalania na nie], przy wykorzystaniu wszelkich środków i w jakiegokolwiek formie, w całości lub częściowo:

- a) dla autorów – w odniesieniu do ich utworów;
- b) dla artystów wykonawców – w odniesieniu do utrwał ich przedstawień;
- c) dla producentów fonogramów – w odniesieniu do ich fonogramów;
- d) dla producentów pierwszych utrwał filmów – w odniesieniu do oryginału i kopii ich filmów;
- e) dla organizacji radiowych i telewizyjnych – w odniesieniu do utrwał ich programów, niezależnie od tego, czy programy te są transmitowane przewodowo lub [czy] bezprzewodowo, włączając drogę kablową lub satelitarną”.

5 Artykuł 3 tej dyrektywy, zatytułowany „Prawo do publicznego udostępniania utworów i prawo podawania do publicznej wiadomości innych przedmiotów objętych ochroną”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie powinny zapewnić autorom wyłączne prawo do zezwalania lub zabraniającego na jakiegokolwiek publiczne udostępnianie ich utworów [zezwalania na jakiegokolwiek publiczne udostępnianie ich utworów lub zabraniającego takiego udostępniania], drogą przewodową lub bezprzewodową, włączając podawanie do publicznej wiadomości ich utworów w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie.

2. Państwa członkowskie powinny przewidzieć wyłączne prawo do zezwalania lub zabrania na jakiegokolwiek podawanie do publicznej wiadomości utworów [zezwalania na jakiegokolwiek podawanie do publicznej wiadomości utworów lub zabrania takiego podawania], drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie:

- a) dla artystów wykonawców – w odniesieniu do utrwał ich przedstawień;
- b) dla producentów fonogramów – w odniesieniu do ich fonogramów;
- c) dla producentów pierwszych utrwał filmów – w odniesieniu do oryginału i kopii ich filmów;
- d) dla organizacji radiowych i telewizyjnych – w odniesieniu do utrwał ich programów, niezależnie od tego, czy programy te są transmitowane przewodowo lub [czy] bezprzewodowo, włączając drogę kablową lub satelitarną.

3. Czynności publicznego udostępniania utworów i podawania do publicznej wiadomości określone w niniejszym artykule nie powodują wyczerpania praw określonych w ust. 1 i 2”.

6 Artykuł 5 ust. 1 i 5 omawianej dyrektywy przewiduje:

„1. Tymczasowe czynności zwielokrotniania określone w art. 2, które mają charakter przejściowy lub dodatkowy, które stanowią integralną i podstawową część procesu technologicznego i których jedynym celem jest umożliwienie:

- a) transmisji w sieci wśród osób trzecich przez pośrednika; lub
- b) legalnego korzystania

z utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, i które nie mają odrębnego znaczenia ekonomicznego, będą wyłączone z prawa do zwielokrotniania określonego w art. 2.

[...]

5. Wyjątki i ograniczenia przewidziane w ust. 1, 2, 3 i 4 powinny być stosowane tylko w niektórych szczególnych przypadkach, które nie naruszają normalnego wykorzystania dzieła [utworu] lub innego przedmiotu objętego ochroną ani nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich”.

Prawo niderlandzkie

7 Paragraf 1 Auteurswet (niderlandzkiej ustawy o prawie autorskim, zwanej dalej „ustawą o prawie autorskim”) stanowi:

„Twórcy utworu literackiego, naukowego lub artystycznego lub jego następcom prawnym przysługuje – z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych przepisami niniejszej ustawy – wyłączne prawo do publicznego udostępniania lub zwielokrotniania utworu”.

8 Paragraf 12 ustawy o prawie autorskim brzmi następująco:

„1. Przez udostępnianie utworu literackiego, naukowego lub artystycznego rozumie się między innymi:

- 1°. udostępnianie egzemplarza utworu w całości lub w części;

[...]”.

9 Paragraf 13a tej ustawy przewiduje:

„Zwielokrotnianie utworu literackiego, naukowego lub artystycznego nie stanowi przejściowe lub incydentalne zwielokrotnianie utworów, niemające samodzielnego znaczenia gospodarczego, a stanowiące integralną i niezbędną część procesu technologicznego, którego celem jest wyłącznie umożliwienie:

- a) przekazu utworu w systemie teleinformatycznym pomiędzy osobami trzecimi przez pośrednika lub
- b) zgodnego z prawem korzystania z utworu”.

10 Paragraf 2 Wet op de Naburige Rechten (ustawy o prawach pokrewnych, zwanej dalej „ustawą o prawach pokrewnych”), stanowi:

„1. Artyście wykonawcy przysługuje wyłączne prawo zezwalania na jedną lub więcej z następujących czynności:

[...]

- d. nadawanie, reemitowanie, publiczne udostępnianie lub rozpowszechnianie w jakikolwiek inny sposób artystycznego wykonania lub zapisu artystycznego wykonania lub jego egzemplarza;

[...]”.

11 Artykuł 6 ustawy o prawach pokrewnych stanowi:

„1. Producentowi fonogramu przysługuje wyłączne prawo zezwalania na:

[...]

- c. nadawanie, reemitowanie, publiczne udostępnianie lub rozpowszechnianie w jakikolwiek inny sposób wyprodukowanego przez niego fonogramu lub jego egzemplarza;

[...]”.

12 Artykuł 7a ustawy o prawach pokrewnych brzmi następująco:

„1. Producentowi wideogramu przysługuje wyłączne prawo zezwalania na:

[...]

- c. publiczne udostępnianie wyprodukowanego przez niego wideogramu lub jego egzemplarza;

[...]”.

13 Artykuł 8 ustawy o prawach pokrewnych stanowi:

„Organizacjom radiowym lub telewizyjnym przysługuje wyłączne prawo zezwalania na jedną lub więcej z następujących czynności:

[...]

- e. publiczne udostępnianie lub rozpowszechnianie w jakikolwiek inny sposób zapisów programów lub kopii tych zapisów, niezależnie od zastosowanych w tym celu środków technicznych [...]”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 14 Stichting Brein jest niderlandzką fundacją, której statutowym celem jest ochrona interesów podmiotów praw autorskich.
- 15 Jack F. Wullems sprzedaje, za pośrednictwem kilku serwisów internetowych, w tym za pośrednictwem własnego serwisu www.filmspeler.nl, różne modele odtwarzacza multimedialnego. Wspomniany odtwarzacz, sprzedawany pod nazwą „filmspeler”, jest urządzeniem peryferyjnym, które służy jako ogniwo pośrednie między z jednej strony źródłem danych wizualnych lub dźwiękowych, a z drugiej strony odbiornikiem telewizyjnym.
- 16 Na omawianym odtwarzaczu J.F. Wullems zainstalował oprogramowanie typu open source, pozwalające na korzystanie z plików za pomocą łatwego w użyciu interfejsu graficznego zawierającego ustrukturyzowane menu, i wgrał do niego, bez żadnych zmian, wtyczki dostępne w Internecie, stworzone przez strony trzecie, z których niektóre bezpośrednio prowadzą do serwisów internetowych oferujących użytkownikom Internetu dostęp do utworów objętych prawem autorskim bez zezwolenia podmiotów tych praw.
- 17 Rzeczone wtyczki zawierają linki, które po uruchomieniu za pomocą pilota do odtwarzacza multimedialnego łączą się z serwisami streamingowymi prowadzonymi przez osoby trzecie, z których niektóre oferują dostęp do treści cyfrowych za zezwoleniem podmiotów praw autorskich, podczas gdy inne udostępniają takie treści bez ich zezwolenia. W szczególności wtyczki umożliwiają pobranie żądanych treści z serwisu streamingowego i rozpoczęcie ich odtwarzania za pomocą jednego kliknięcia na sprzedawanym przez J.F. Wullemsa odtwarzaczu podłączonym do odbiornika telewizyjnego.
- 18 Z postanowienia odsyłającego wynika, że J.F. Wullems reklamował odtwarzacz „filmspeler”, twierdząc między innymi, że pozwala on na darmowe i łatwe oglądanie na ekranie telewizora materiałów audiowizualnych umieszczonych w Internecie bez zgody podmiotów praw autorskich.
- 19 W dniu 22 maja 2014 r. Stichting Brein wezwała J.F. Wullemsa do zaprzestania sprzedaży tego odtwarzacza multimedialnego. W dniu 1 lipca 2014 r. wniosła przeciwko J.F. Wullemsa powództwo do sądu odsyłającego o zaniechanie sprzedaży przez niego odtwarzaczy multimedialnych takich jak „filmspeler” oraz udostępniania hiperłączy umożliwiających użytkownikom nielegalny dostęp do chronionych utworów.
- 20 Przed sądem odsyłającym Stichting Brein podnosi, że sprzedaż przez J.F. Wullemsa odtwarzacza multimedialnego „filmspeler” stanowi „publiczne udostępnianie” z naruszeniem przepisów § 1 i 12 ustawy o prawie autorskim oraz §§ 2, 6, 7a i 8 ustawy o prawach pokrewnych. W ocenie tego sądu rzeczone przepisy należy interpretować w świetle art. 3 dyrektywy 2001/29, który to artykuł wspomniane przepisy implementują do prawa niderlandzkiego. Sąd odsyłający twierdzi w tym względzie, że orzecznictwo Trybunału nie daje jednoznacznej odpowiedzi, czy w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym dochodzi do publicznego udostępniania.
- 21 Zgodnie z argumentacją podniesioną przez J.F. Wullemsa przed sądem odsyłającym nadawanie w drodze przesyłania strumieniowego utworów chronionych prawem autorskim pochodzących z nielegalnych źródeł objęte jest wyjątkiem wskazanym w § 13a ustawy o prawie autorskim, który należy interpretować w świetle art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29, który to artykuł wspomniany przepis implementuje do prawa niderlandzkiego. Tymczasem zdaniem sądu odsyłającego Trybunał nie wypowiedział się jeszcze w kwestii znaczenia wymogu „legalnego korzystania” w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2001/29.

22 W tych okolicznościach Rechtbank Midden-Nederland (sąd w Midden-Nederland, Niderlandy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że »publiczne udostępnienie« w rozumieniu tego przepisu zachodzi wówczas, gdy dana osoba sprzedaje produkt (odtwarzacz multimedialny), w którym zainstalowała wtyczki zawierające hiperłącza do serwisów internetowych, w których utwory chronione prawami autorskimi takie jak filmy, seriale i programy na żywo zostały bezpośrednio udostępnione bez zgody podmiotów praw autorskich?

2) Czy w tym kontekście dla odpowiedzi, jakiej należy udzielić na pytanie pierwsze, istotne jest:

— że utwory chronione prawami autorskimi zostały już wcześniej rozpowszechnione w Internecie za zgodą podmiotów praw autorskich lub zostały rozpowszechnione wyłącznie w formie usługi abonamentowej?

— że wtyczki zawierające hiperłącza do serwisów internetowych, w których chronione dzieła zostały bezpośrednio udostępnione bez zgody podmiotów praw autorskich, są powszechnie dostępne i również sami użytkownicy mogą je zainstalować na odtwarzaczu multimedialnym?

– że odbiorcy mogą również bez odtwarzacza medialnego uzyskać dostęp do serwisów internetowych i co za tym idzie – do udostępnionych w nich bez zgody podmiotów praw autorskich utworów chronionych prawem autorskim?

3) Czy art. 5 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że nie mamy do czynienia z »legalnym korzystaniem« w rozumieniu ust. 1 lit. b) tego przepisu, w przypadku gdy końcowy użytkownik dokonuje tymczasowego zwielokrotnienia utworu chronionego prawem autorskim udostępnionego w drodze przesyłania strumieniowego w należącym do osoby trzeciej serwisie internetowym, w którym to serwisie chroniony utwór jest oferowany bez zgody podmiotu lub podmiotów praw autorskich?

4) W przypadku udzielenia na pytanie trzecie odpowiedzi przeczącej: Czy dokonanie przez końcowego użytkownika tymczasowego zwielokrotnienia utworu chronionego prawem autorskim udostępnionego w drodze przesyłania strumieniowego w należącym do osoby trzeciej serwisie internetowym oferującym ten utwór bez zgody podmiotu lub podmiotów praw autorskich jest zatem nie do pogodzenia z »trójstopniowym testem«, którego wymaga art. 5 ust. 5 dyrektywy 2001/29?.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytań prejudycjalnych pierwszego i drugiego

23 Poprzez pytania pierwsze i drugie, które należy rozpatryć łącznie, sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy pojęcie »publicznego udostępniania« w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono sprzedaż odtwarzacza multimedialnego takiego jak rozpatrywany w postępowaniu głównym, na którym preinstalowane zostały – dostępne w Internecie – wtyczki zawierające hiperłącza prowadzące do ogólnodostępnych serwisów internetowych zawierających utwory chronione prawem autorskim umieszczone tam bez zezwolenia podmiotów tych praw.

- 24 Z art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 wynika, że państwa członkowskie powinny zapewnić autorom wyłączne prawo do zezwalania na jakiegokolwiek publiczne udostępnianie ich utworów, drogą przewodową lub bezprzewodową, włączając podawanie do publicznej wiadomości ich utworów w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie, lub też do zabrania takiego udostępniania.
- 25 W myśl tego przepisu autorom przysługuje zatem prawo o charakterze prewencyjnym, pozwalające im na podjęcie kroków wobec potencjalnych użytkowników ich utworów rozważających publiczne ich udostępnienie, tak aby zakazać im tych działań (wyroki: z dnia 31 maja 2016 r., Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, pkt 30; z dnia 8 września 2016 r., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 28 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 26 Ze względu na to, że w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 nie sprecyzowano pojęcia „publicznego udostępniania”, należy ustalić jego znaczenie i zakres w świetle celów, do jakich zmierza ta dyrektywa, oraz kontekstu, w jakim umieszczony został ten przepis (wyrok z dnia 8 września 2016 r., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 29 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 27 W tym względzie należy przypomnieć, że z motywów 9 i 10 dyrektywy 2001/29 wynika, iż jej celem jest zapewnienie autorom wysokiego poziomu ochrony, umożliwiającego im otrzymanie stosownego wynagrodzenia za korzystanie z ich utworów, w szczególności poprzez ich publiczne udostępnianie. W związku z tym pojęcie „publicznego udostępniania” należy rozumieć szeroko, zgodnie zresztą z wyraźnym brzmieniem motywu 23 tej dyrektywy (wyroki: z dnia 31 maja 2016 r., Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, pkt 36; z dnia 8 września 2016 r., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 28 Trybunał podkreślił też, że pojęcie „publicznego udostępniania” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 wymaga przeprowadzenia oceny każdego konkretnego przypadku (wyrok z dnia 8 września 2016 r., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 29 Z art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 wynika, że pojęcie „publicznego udostępniania” zakłada spełnienie dwóch kumulatywnych warunków, mianowicie musi dojść do „aktu udostępniania” utworu, a utwór musi zostać udostępniony „publiczności” (wyroki: z dnia 31 maja 2016 r., Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, pkt 37; z dnia 8 września 2016 r., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 30 Aby ustalić, czy dany użytkownik dokonuje aktu publicznego udostępnienia w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29, należy uwzględnić szereg uzupełniających się czynników, niemających samodzielnego charakteru i od siebie współzależnych. W konsekwencji ponieważ w konkretnych sytuacjach wspomniane czynniki mogą występować w różnym stopniu nasilenia, należy je uwzględniać zarówno indywidualnie, jak i biorąc pod uwagę ich wzajemną interakcję [zob. podobnie wyroki: z dnia 15 marca 2012 r., SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, pkt 78, 79; z dnia 15 marca 2012 r., Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, pkt 30, a także z dnia 8 września 2016 r., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 34].
- 31 Zdaniem Trybunału wśród tych czynników pierwszorzędą rolę odgrywa użytkownik. Udostępnienie ma bowiem miejsce wtedy, gdy użytkownik podejmuje działania – z pełną świadomością ich konsekwencji – mające na celu udzielenie swoim klientom dostępu do chronionego utworu, w szczególności w sytuacji, gdy wobec braku takich działań jego klienci nie mogliby co do zasady korzystać z nadawanego utworu (wyroki: z dnia 31 maja 2016 r., Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, pkt 46; z dnia 8 września 2016 r., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 35 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 32 Trybunał wyjaśnił następnie, że pojęcie „publiczności” dotyczy nieokreślonej liczby potencjalnych odbiorców i dodatkowo zakłada dość szeroki krąg osób (wyroki: z dnia 7 marca 2013 r., *ITV Broadcasting i in.*, C-607/11, EU:C:2013:147, pkt 32; z dnia 31 maja 2016 r., *Reha Training*, C-117/15, EU:C:2016:379, pkt 41; z dnia 8 września 2016 r., *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 36 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 33 Trybunał przypomniał też, że zgodnie z jego utrwalonym orzecznictwem uznanie, iż doszło do „publicznego udostępnianiem”, wymaga, aby utwór chroniony został udostępniony w oparciu o szczególną technologię, inną niż dotychczas używane, lub – w wypadku niespełnienia powyższej przesłanki – wśród „nowej publiczności”, czyli publiczności, której podmiot praw autorskich dotychczas nie brał pod uwagę, zezwalając na pierwotne publiczne udostępnienie utworu (wyroki: z dnia 7 marca 2013 r., *ITV Broadcasting i in.*, C-607/11, EU:C:2013:147, pkt 26; z dnia 13 lutego 2014 r., *Svensson i in.*, C-466/12, EU:C:2014:76, pkt 24; a także z dnia 8 września 2016 r., *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 37).
- 34 Wreszcie Trybunał podkreślał już wielokrotnie, że nie bez znaczenia jest też charakter zarobkowy publicznego udostępniania w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 (zob. w szczególności wyroki: z dnia 4 października 2011 r., *Football Association Premier League i in.*, C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, pkt 204; z dnia 7 marca 2013 r., *ITV Broadcasting i in.*, C-607/11, EU:C:2013:147, pkt 42; a także z dnia 8 września 2016 r., *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 38).
- 35 Po pierwsze, co się tyczy kwestii, czy sprzedaż odtwarzacza multimedialnego takiego jak rozpatrywany w postępowaniu głównym stanowi „akt udostępniania” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29, należy zauważyć, że z motywu 23 dyrektywy 2001/29 wynika, iż autorskie prawo do publicznego udostępniania, o którym mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje każdą publiczną transmisję lub retransmisję utworów odbiorcom nieznajdującym się w miejscu, z którego przekazywanie pochodzi, drogą przewodową lub bezprzewodową, w tym nadawanie programów.
- 36 Jak ponadto wynika z art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29, aby uznać, że doszło do „aktu udostępniania”, wystarczy w szczególności, by utwór został udostępniony publiczności w sposób dający jej członkom dostęp do niego, niezależnie od tego, czy z tej możliwości skorzystają (zob. wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., *Svensson i in.*, C-466/12, EU:C:2014:76, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 37 W tym względzie Trybunał orzekł już, że fakt udostępniania w witrynie internetowej linków, na które można kliknąć, prowadzących – bez żadnych ograniczeń w zakresie dostępu – do opublikowanych w innej witrynie utworów chronionych daje użytkownikom tej pierwszej strony internetowej bezpośredni dostęp do tych utworów (wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., *Svensson i in.*, C-466/12, EU:C:2014:76, pkt 18; zob. także podobnie postanowienie z dnia 21 października 2014 r., *BestWater International*, C-348/13, EU:C:2014:2315, pkt 15; a także wyrok z dnia 8 września 2016 r., *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 43).
- 38 Taka właśnie sytuacja zachodzi w kontekście sprzedaży odtwarzacza multimedialnego takiego jak odtwarzacz rozpatrywany w postępowaniu głównym.
- 39 Prawdą jest, że jak wynika z motywu 27 dyrektywy 2001/29, zwykłe dostarczenie urządzeń przeznaczonych do umożliwienia lub dokonania przekazu nie stanowi samo w sobie udostępniania w rozumieniu niniejszej dyrektywy.
- 40 Trybunał orzekł jednak w tym względzie, w kontekście dostarczania urządzeń telewizyjnych do pokoi hotelowych, że chociaż „samo dostarczenie urządzeń” nie jest „udostępnianiem” w rozumieniu dyrektywy 2001/29, to urządzenie takie może czynić technicznie możliwym publiczny dostęp do utworów nadawanych drogą radiowo-telewizyjną. Dlatego też jeśli za pomocą zainstalowanych odbiorników telewizyjnych podmiot świadczący usługi hotelarskie rozprowadza sygnał do pokoi

hotelowych zajmowanych przez klientów, dochodzi do publicznego udostępnieniem, niezależnie od wykorzystanej techniki przekazu sygnału (wyrok z dnia 7 grudnia 2006 r., SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, pkt 46).

- 41 Idąc tym samym tokiem myślenia, należy stwierdzić, że w rozpatrywana sprawa nie dotyczy „samego” dostarczania urządzeń mających umożliwić lub doprowadzić do udostępnienia. Jak bowiem trafnie wskazał rzecznik generalny w pkt 53 i 54 opinii, J.F. Wullems podejmuje działania – z pełną świadomością ich konsekwencji – polegające na preinstalowaniu na sprzedawanym przez niego odtwarzaczu multimedialnym „filmspeler” wtyczek, które oferują jego nabywcom dostęp do chronionych utworów zamieszczonych w serwisach streamingowych bez zezwolenia podmiotów praw autorskich oraz pozwalają im na wyświetlenie tych utworów na ekranie telewizora (zob. analogicznie wyrok z dnia 7 grudnia 2006 r., SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, pkt 42). Ponieważ dzięki temu działaniu możliwe jest nawiązanie bezpośredniego połączenia między serwisami internetowymi rozpowszechniającymi nielegalne egzemplarze utworów a nabywcami tego odtwarzacza multimedialnego, bez którego korzystanie przez owych nabywców z chronionych utworów byłoby utrudnione, działania te nie są tożsame z samym dostarczaniem urządzeń, o którym mowa w motywie 27 dyrektywy 2001/29. W tym względzie z uwag przedstawionych Trybunałowi wynika, że rozpatrywane w postępowaniu głównym serwisy streamingowe nie są szerzej znane publiczności, zaś większość z nich często się zmienia.
- 42 Należy wobec tego stwierdzić, że dostarczanie odtwarzacza multimedialnego takiego jak rozpatrywany w postępowaniu głównym pozwala, dzięki preinstalowanym na nim wtyczkom, na uzyskanie za pomocą ustrukturyzowanego menu dostępu do hiperłączy zawartych w tych wtyczkach, które, po uruchomieniu za pomocą pilota do tego odtwarzacza multimedialnego, oferują jego użytkownikom bezpośredni dostęp do utworów chronionych opublikowanych bez zezwolenia podmiotów praw autorskich, w związku z czym owo dostarczanie stanowi akt udostępnienia w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29.
- 43 Po drugie, aby dana czynność była objęta zakresem pojęcia „publicznego udostępnienia” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29, konieczne jest, aby utwory objęte ochroną prawnoautorską rzeczywiście zostały udostępnione „publicznie” (wyrok z dnia 7 marca 2013 r., ITV Broadcasting i in., C-607/11, EU:C:2013:147, pkt 31).
- 44 W tym względzie z jednej strony Trybunał wyjaśnił, że termin „publiczność” zawiera w sobie pewien minimalny próg, co wyklucza z zakresu tego pojęcia zbyt małe lub nieznaczne grupy osób. Z drugiej strony w celu określenia tej liczby należy wziąć pod uwagę łączne skutki udostępnienia utworów potencjalnym odbiorcom. Wobec tego istotne jest nie tylko, aby wiedzieć ile osób ma dostęp do tego samego utworu równocześnie, ale też ile spośród nich ma dostęp do tego utworu kolejno po sobie [zob. podobnie wyroki: z dnia 15 marca 2012 r., Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, pkt 35; z dnia 27 lutego 2014 r., OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, pkt 28; z dnia 31 maja 2016 r., Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, pkt 43 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 45 W rozpatrywanej sprawie należy zauważyć, że zgodnie z ustaleniami sądu odsyłającego odtwarzacz multimedialny „filmspeler” został zakupiony przez stosunkowo dużą liczbę osób. Ponadto udostępnienie rozpatrywane w postępowaniu głównym dotyczy wszystkich potencjalnych nabywców tego odtwarzacza, którzy mają dostęp do Internetu. Osoby te mogą mieć dostęp do utworów chronionych równocześnie – w ramach przesyłania strumieniowego rozpatrywanych utworów w Internecie. Wobec tego przedmiotowe udostępnienie dotyczy nieokreślonej liczby potencjalnych odbiorców i zakłada dość znaczny krąg osób (zob. analogicznie wyrok z dnia 7 marca 2013 r., ITV Broadcasting i in., C-607/11, EU:C:2013:147 pkt 35, 36).
- 46 W konsekwencji należy stwierdzić, że w rezultacie omawianego udostępniania utwory chronione są rzeczywiście udostępniane „publicznie” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29.

- 47 Ponadto, co się tyczy kwestii, czy utwory te zostały udostępnione „nowej” publiczności w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w pkt 33 niniejszego wyroku, należy stwierdzić, że Trybunał w wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Svensson i in. (C-466/12, EU:C:2014:76, pkt 24, 31) oraz z postanowieniu z dnia 21 października 2014 r., BestWater International (C-348/13, EU:C:2014:2315) orzekł, iż przymiot nowości ma publiczność, której podmiot praw autorskich nie brał pod uwagę, zezwalając na pierwotne publiczne udostępnienie utworu. W wyroku z dnia 8 września 2016 r., GS Media (C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 43) Trybunał zauważył, że wspomniane orzeczenia potwierdzają znaczenie zezwolenia podmiotów praw autorskich do utworów chronionych, publicznie dostępnych w witrynie internetowej w świetle art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29, który to przepis wyraźnie stanowi, iż każdy akt udostępnienia utworu publiczności musi uzyskać zezwolenie podmiotu prawa autorskiego.
- 48 Z przytoczonych w poprzednim punkcie wyroków wynika bowiem, że umieszczenie na stronie internetowej hiperłącza do utworu chronionego dostępnego publicznie w innej witrynie internetowej za zgodą podmiotu praw autorskich do tego utworu nie stanowi „publicznego udostępniania” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29. W tym względzie Trybunał stwierdził, że skoro – i w zakresie, w jakim – utwór ten staje się ogólnodostępny w witrynie internetowej, do której prowadzi hiperłącze, należy przyjąć, że z chwilą gdy podmioty praw autorskich do tego utworu zezwoliły na takie udostępnienie, uznały za publiczność wszystkich użytkowników Internetu, skutkiem czego udostępnianie nie było adresowane do publiczności nowej. Niemniej wnioski płynące z powyższych wyroków nie znajdują przełożenia na sytuację, w której takiego zezwolenia nie wyrażono (zob. podobnie wyrok z dnia 8 września 2016 r., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 42, 43).
- 49 Trybunał orzekł w związku z tym, w pierwszej kolejności, że gdy zostanie ustalone, iż osoba, która oferuje bezpośredni dostęp do utworu chronionego, wiedziała lub powinna była wiedzieć, że zamieszczone przez nią hiperłącze umożliwia dostęp do utworu bezprawnie opublikowanego w Internecie, należy stwierdzić, że udostępnienie takiego linku stanowi „publiczne udostępnienie” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29. Trybunał dodał następnie, że podobnie jest w sytuacji, gdy taki link umożliwia użytkownikom witryny internetowej, która ów link zawiera, obejście zabezpieczeń zastosowanych w witrynie, w której umieszczony został utwór chroniony, w celu ograniczenia dostępu do niego jedynie dla klientów tej witryny, jako że umieszczenie takiego linku stanowi wówczas celowe działanie, bez którego wspomniani użytkownicy nie mogliby korzystać z rozpowszechnianych utworów. Trybunał wskazał wreszcie, że gdy umieszczenie hiperłącza zostaje dokonane w celu zarobkowym, od podmiotu dokonującego takiego umieszczenia można oczekiwać, że przeprowadzi on niezbędne weryfikacje, aby upewnić się, że dany utwór nie został opublikowany w witrynie, do której prowadzi wspomniane hiperłącze, bezprawnie, w związku z czym można domniemywać, iż to umieszczenie zostało dokonane z pełną świadomością tego, iż wspomniany utwór jest chroniony i ze świadomością ewentualnego braku zezwolenia podmiotu praw autorskich na jego publikację w Internecie. W tych okolicznościach, i jeżeli to wzruszalne domniemanie nie zostanie obalone, czynność polegająca na umieszczeniu hiperłącza odsyłającego do utworu bezprawnie opublikowanego w Internecie należy uznać za „publiczne udostępnianie” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 (zob. wyrok z dnia 8 września 2016 r., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, pkt 49–51).
- 50 W rozpatrywanym przypadku panuje zgoda, że sprzedaż odtwarzacza multimedialnego „filmspeler” była dokonywana z pełną świadomością faktu, że wtyczki zawierające preinstalowane na tym odtwarzaczu hiperłącza umożliwiają dostęp do utworów bezprawnie opublikowanych w Internecie. Otóż jak przypomniano w pkt 18 niniejszego wyroku, w reklamie tego odtwarzacza multimedialnego wprost wskazano, że ów odtwarzacz pozwala między innymi na bezpłatne i łatwe oglądanie na ekranie telewizora materiałów audiowizualnych udostępnionych w Internecie bez zgody podmiotów praw autorskich.
- 51 Nie można też zaprzeczyć, że dostarczaniu odtwarzacza multimedialnego przyświecał cel zarobkowy, gdyż cena za ów odtwarzacz multimedialny była w szczególności uiszczana po to, by uzyskać bezpośredni dostęp do utworów chronionych umieszczonych w serwisach streamingowych bez

zezwoleń podmiotów praw autorskich. Jak podkreślił rząd portugalski, głównym czynnikiem skłaniającym potencjalnych nabywców tego odtwarzacza do jego zakupu jest właśnie okoliczność, że zawiera on preinstalowane wtyczki dające użytkownikom dostęp do stron, na których umieszczono filmy chronione prawem autorskim bez zgody podmiotów tych praw.

- 52 Należy wobec tego stwierdzić, że sprzedaż takiego odtwarzacza multimedialnego stanowi „udostępnianie publiczne” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29.
- 53 W świetle wszystkich przytoczonych wyżej okoliczności na pytania pierwsze i drugie należy odpowiedzieć, że pojęcie „publicznego udostępniania” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono sprzedaż odtwarzacza multimedialnego takiego jak odtwarzacz rozpatrywany w postępowaniu głównym, na którym preinstalowane zostały – dostępne w Internecie – wtyczki zawierające hiperłącza prowadzące do ogólnodostępnych serwisów internetowych zawierających utwory chronione prawem autorskim umieszczone tam bez zezwolenia podmiotów tych praw.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych trzeciego i czwartego

W przedmiocie dopuszczalności

- 54 W swoich uwagach Komisja podnosi, że pytania trzecie i czwarte mają charakter hipotetyczny, gdyż dotyczą rozpowszechniania utworów chronionych prawem autorskim w drodze przesyłania strumieniowego, nie zaś sprzedaży odtwarzacza multimedialnego.
- 55 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału w ramach ustanowionej w art. 267 TFUE współpracy między Trybunałem a sądami krajowymi jedynie do sądu krajowego, przed którym toczy się postępowanie i na którym spoczywa odpowiedzialność za przyszły wyrok, należy – przy uwzględnieniu szczególnych okoliczności danej sprawy – zarówno ocena, czy dla wydania wyroku niezbędne jest wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, jak i ocena znaczenia pytań, które sąd ten zadaje Trybunałowi. W konsekwencji jeśli postawione pytania dotyczą wykładni prawa Unii, Trybunał jest co do zasady zobowiązany do wydania orzeczenia (zob. w szczególności wyrok z dnia 22 września 2016 r., Microsoft Mobile Sales International i in., C-110/15, EU:C:2016:717, pkt 18 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 56 Odmowa rozstrzygnięcia przez Trybunał w przedmiocie postawionego przez sąd krajowy pytania prejudycjalnego jest możliwa tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa Unii, o którą się zwrócono, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub z przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, gdy problem jest natury hipotetycznej bądź gdy Trybunał nie dysponuje informacjami w zakresie stanu faktycznego lub prawnego, które są niezbędne do udzielenia użytecznej odpowiedzi na przedstawione mu pytania (zob. w szczególności wyrok z dnia 22 września 2016 r., Microsoft Mobile Sales International i in., C-110/15, EU:C:2016:717, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 57 Tymczasem w niniejszym wypadku sytuacja taka nie ma miejsca. Otóż związek pytań trzeciego i czwartego ze stanem faktycznym rozpatrywanym w postępowaniu głównym sporu jest wykazany, ponieważ sąd odsyłający wyjaśnił, w odpowiedzi na wezwanie Trybunału o udzielenie wyjaśnień skierowane do niego na podstawie art. 101 regulaminu postępowania, że udzielenie odpowiedzi na te pytania jest w jego ocenie niezbędne dla wydania orzeczenia w przedmiocie żądań strony pozwanej w postępowaniu głównym, która wniosła do niego o stwierdzenie, że korzystanie z utworów chronionych prawem autorskim pochodzących z nielegalnych źródeł w drodze przesyłania strumieniowego nie jest „legalnym korzystaniem” w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/29.
- 58 W związku z powyższym owe pytania są dopuszczalne.

Co do istoty

- 59 Poprzez pytania trzecie i czwarte, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy przepisy art. 5 ust. 1 i 5 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że tymczasowe zwielokrotnianie – na odtwarzaczu multimedialnym takim jak rozpatrywany w postępowaniu głównym – utworu chronionego prawem autorskim w drodze przesyłania strumieniowego z witryny internetowej należącej do osoby trzeciej, oferującej te utwory bez zgody podmiotów praw autorskich, spełnia przesłanki określone w tych przepisach.
- 60 Zgodnie z art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 zwielokrotnianie jest wyłączone z ustanowionego w art. 2 prawa do zwielokrotniania tylko w przypadku spełnienia pięciu przesłanek, a mianowicie gdy:
- czynność ta ma charakter tymczasowy;
 - ma ona charakter przejściowy i dodatkowy;
 - stanowi integralną i podstawową część procesu technologicznego;
 - jedynym celem tego procesu jest umożliwienie transmisji w sieci wśród osób trzecich przez pośrednika lub legalnego korzystania z utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną; i
 - czynność ta nie ma odrębnego znaczenia ekonomicznego.
- 61 Na wstępie należy zauważyć, że przesłanki te mają charakter kumulatywny, w takim znaczeniu, iż niespełnienie jednej z nich skutkuje tym, że czynność zwielokrotniania nie jest wyłączona na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 z ustanowionego w art. 2 tej dyrektywy prawa do zwielokrotniania (wyrok z dnia 16 lipca 2009 r., Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, pkt 55; postanowienie z dnia 17 stycznia 2012 r., Infopaq International, C-302/10, EU:C:2012:16, pkt 26).
- 62 Z orzecznictwa wynika ponadto, że wymienione powyżej przesłanki należy interpretować ściśle, gdyż art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 stanowi odstępstwo od ustanowionej w tej dyrektywie ogólnej zasady wymagającej każdorazowego uzyskania zgody podmiotu praw autorskich na zwielokrotnianie utworu objętego ochroną prawnoautorską (wyroki z dnia 16 lipca 2009 r., Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, pkt 56, 57; z dnia 4 października 2011 r., Football Association Premier League i in., C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, pkt 162; postanowienie z dnia 17 stycznia 2012 r., Infopaq International, C-302/10, EU:C:2012:16, pkt 27; a także wyrok z dnia 5 czerwca 2014 r., Public Relations Consultants Association, C-360/13, EU:C:2014:1195, pkt 23).
- 63 Zasadę ścisłej wykładni należy przyjąć tym bardziej, że omawiane wyłączenie należy interpretować w świetle art. 5 ust. 5 dyrektywy 2001/29, zgodnie z którym znajduje ono zastosowanie tylko w niektórych szczególnych przypadkach, które nie naruszają normalnego wykorzystania utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną ani nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich (wyrok z dnia 16 lipca 2009 r., Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, pkt 58).
- 64 Co się tyczy przesłanki, zgodnie z którą jedynym celem danego procesu ma być umożliwienie transmisji w sieci wśród osób trzecich przez pośrednika lub legalnego korzystania z utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, sąd odsyłający podnosi, że czynności zwielokrotniania rozpatrywane w postępowaniu głównym nie mają na celu umożliwienia tego rodzaju transmisji. W związku z tym należy zbadać, czy celem owych czynności było umożliwienie legalnego korzystania z utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną.

- 65 W tym względzie, jak wynika z motywu 33 dyrektywy 2001/29, korzystanie jest uważane za legalne, jeżeli zezwala na nie zainteresowany podmiot praw lub nie jest ono ograniczone przez mające zastosowanie przepisy (zob. także wyrok z dnia 4 października 2011 r., *Football Association Premier League i in.*, C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, pkt 168; a także postanowienie z dnia 17 stycznia 2012 r., *Infopaq International*, C-302/10, EU:C:2012:16, pkt 42).
- 66 Ponieważ w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym korzystanie z tych utworów odbywało się bez zgody podmiotów praw autorskich, należy ustalić, czy rozpatrywane czynności miały na celu umożliwienie korzystania z utworów, które nie jest ograniczone stosownymi przepisami. Jak przypomniano w pkt 63 niniejszego wyroku, tego rodzaju ocena siłą rzeczy musi uwzględniać okoliczność, że wyłączenie, o którym mowa w art. 5 dyrektywy 2001/29, znajduje zastosowanie tylko w niektórych szczególnych przypadkach, które nie naruszają normalnego wykorzystania utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną ani nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich.
- 67 W wyroku z dnia 4 października 2011 r., *Football Association Premier League i in.* (C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, pkt 170–172), Trybunał stwierdził, że z perspektywy widzów krótkotrwałe czynności zwielokrotniania rozpatrywane w tamtej sprawie umożliwiają prawidłowe funkcjonowanie dekodera satelitarnego i ekranu telewizora, dzięki czemu umożliwiają odbiór programów zawierających utwory objęte ochroną. Trybunał uznał w tym względzie, że sam odbiór tych programów jako taki – czyli ich odbieranie i wyświetlanie w prywatnym gronie – nie stanowi czynności ograniczonej przez stosowne przepisy, zaś taki odbiór programów należy uważać za legalny w przypadku programów pochodzących z innego państwa członkowskiego, w sytuacji gdy jest dokonywany przy użyciu zagranicznego urządzenia dekodującego. Trybunał stwierdził wobec tego, że jedynym celem rozpatrywanych czynności zwielokrotniania było umożliwienie „legalnego korzystania” w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2001/29.
- 68 Idąc tym samym tokiem myślenia, w postanowieniu z dnia 17 stycznia 2012 r., *Infopaq International* (C-302/10, EU:C:2012:16, pkt 44, 45) Trybunał stwierdził, że sporządzanie streszczeń artykułów prasowych, mimo że dokonane bez zezwolenia podmiotów praw autorskich do tych artykułów, nie jest ograniczone stosownymi przepisami, skutkiem czego rzeczzone korzystanie nie może być uznawane za bezprawne.
- 69 Z kolei w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, mając w szczególności na względzie treść reklamy rozpatrywanego odtwarzacza multimedialnego, przytoczoną w pkt 18 niniejszego wyroku, oraz wskazaną w pkt 51 niniejszego wyroku okoliczność, że główną zaletą odtwarzacza w oczach potencjalnych jego nabywców jest to, że zawiera on preinstalowane wtyczki opisane wyżej, należy stwierdzić, że co do zasady nabywca tego odtwarzacza w sposób celowy i świadomy korzysta z bezpłatnej oferty chronionych utworów niemającej zezwolenia podmiotów praw autorskich do nich.
- 70 Należy również stwierdzić, że co do zasady czynność tymczasowego zwielokrotniania – na odtwarzaczu multimedialnym takim jak rozpatrywany w postępowaniu głównym – utworów chronionych prawem autorskim udostępnionych w drodze przesyłania strumieniowego z witryn internetowych należących do osób trzecich oferujących te utwory bez zezwolenia podmiotów praw autorskich może naruszać normalne korzystanie z tych utworów i powodować nieuzasadnioną szkodę dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich, gdyż, jak trafnie zauważył rzecznik generalny w pkt 78 i 79 opinii, jej naturalnym skutkiem jest spadek liczby legalnych transakcji odnoszących się do tych utworów chronionych, co powoduje nieuzasadnioną szkodę dla podmiotów praw autorskich (zob. podobnie wyrok z dnia 10 kwietnia 2014 r., *ACI Adam i in.*, C-435/12, EU:C:2014:254, pkt 39).
- 71 Wynika stąd, że wspomniane czynności nie spełniają przesłanek określonych w art. 5 ust. 1 i 5 dyrektywy 2001/29.

72 W świetle wszystkich przytoczonych wyżej okoliczności na pytania trzecie i czwarte należy odpowiedzieć, iż przepisy art. 5 ust. 1 i 5 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że tymczasowe zwielokrotnianie – na odtwarzaczu multimedialnym takim jak rozpatrywany w postępowaniu głównym – utworu chronionego prawem autorskim w drodze przesyłania strumieniowego z witryny internetowej należącej do osoby trzeciej, oferującej te utwory bez zgody podmiotów praw autorskich, nie spełnia przesłanek określonych w tych przepisach.

W przedmiocie kosztów

73 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

- 1) Pojęcie „publicznego udostępniania” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono sprzedaż odtwarzacza multimedialnego takiego jak odtwarzacz rozpatrywany w postępowaniu głównym, na którym preinstalowane zostały – dostępne w Internecie – wtyczki zawierające hiperłącza prowadzące do ogólnodostępnych serwisów internetowych zawierających utwory chronione prawem autorskim umieszczone tam bez zezwolenia podmiotów tych praw.
- 2) Wykładni przepisów art. 5 ust. 1 i 5 dyrektywy 2001/29 należy dokonywać w ten sposób, że tymczasowe zwielokrotnianie – na odtwarzaczu multimedialnym takim jak rozpatrywany w postępowaniu głównym – utworu chronionego prawem autorskim w drodze przesyłania strumieniowego z witryny internetowej należącej do osoby trzeciej, oferującej te utwory bez zgody podmiotów praw autorskich, nie spełnia przesłanek określonych w tych przepisach.

Podpisy